

A birodalmi kormány a távirat értelmében felhívást intézett a néphez, melyben

hazaárulóknak deklarálta a müncheni lázadókat

és blokádnál helyezte Bajorországot.

Franciaország felkészült Németország megszállására

A bajor puccs hírére a külföld is megmozdult elsősorban Franciaország. Mint már tegnap jelentettük, a berlini francia nagykövetség megjelent a Stresemann kancellárnál és a párisi minisztertanács határozataként közölte vele, hogy Franciaország nem látja szívesen Németországban diktatórikus kormányt. Stresemann kancellár erőlesen tiltakozott Franciaország állásfoglalása ellen és kijelentette, Franciaországnak nincs joga beavatkozni Németország belső ügyeibe. A tiltakozás dacára a francia kormány intézkedéseket tett a beavatkozásra. Pfalz parancsnoka, Metz tábornok utasítást kapott, hogy csapatait tartsa készen.

Németország esetleges megszállására.

Ezzel kapcsolatban az „Evening Standard” című londoni lap jelenti, az angol politikai pártok körében az a felfogás alakult ki, hogy a Hitler-puccs egyenes következménye a francia politikának. A német nemzeti pártoknak ugyanis kitűnő agitációs eszköz volt, hogy arra hivatkozhattak, Franciaország maga sem tartja be a versaillesi szerződést, mely így tehát rájuk sem kötelezhető.

A londoni „Daily Herald” prágai tudósítója hivatalos körökből kapott értesülése alapján közli, hogy Csehszlovákia a legszigorúbb semlegességet szándékozik tanúsítani a németországi eseményekkel szemben, mert akár jobboldali, akár baloldali változás történik Németországban, az csak annyiban érinti Csehországot, amennyiben ellene irányuló fenyegetésre, vagy támadásra kerülne a sor. Ha kitörne a polgárháború,

Csehszlovákia csapatokat küld

határainak védelmére, hogy utját állja a politikai menekültek beözönlésének. A szociáldemokrata pártnak hasonló felfogása van, míg a kommunisták hajlandók lennének egy esetleges németországi proletárváltozást támogatni.

A „Manchester Guardian” bécsi tudósítója jelenti: a bajor nacionalisták azt terveztek, hogy egyesülni fognak Ausztriával és a német birodalom szétbomlására irányuló törekvéseikben támogatást vártak a lengyelektől is, akiknek állítólag odaigérték Keletporoszországot, ha Lengyelország semleges marad a német eseményekkel szemben és megakadályozza Csehország esetleges beavatkozását.

Ford pénzzel támogatta Hitler

A bajor antiszemita és a Hitler-puccsot antiszemita amerikai milliárdosok támogatták pénzzel. Ezt bizonyítja a newyorki „Der Tog” lap, mely londonban megjelenő „Board of Deputies”-re való hivatkozással azt írja, hogy az antiszemita-másról híres amerikai autógyáros,

Henry Ford finanszírozta a Hitler-puccsot.

Ford egyébként állandóan támogatja dollárjaival az antiszemita világszervezetet, melynek központja Svájcban van. Hitler maga is dicsekedett azzal, hogy a mozgalomhoz szükséges pénzt a tengerentúlról kapja és hogy Ford finanszírozta a bajor

antiszemitizmust. Az amerikai elnökségre aspiráló nagyiparos arcképe ott van nemcsak Hitler, de minden antiszemita házában. De ugyanígy dicsekednek Ford pártfogásával a többi országok antiszemitái is, bár Ford tagadja, hogy összeköttetésben állt a Hitler-mozgalommal.

Zsidókongresszus — ortodox kongresszus

Politikai tanulmány. Irta dr. Klein Miksa

(Első közlemény)

Midőn Erdély ortodox zsidóságát kongresszusra hívja össze a kultuszminiszter, helyénvalónak látom, hogy röviden történelmi visszapillantást vessünk az 1868. évi december 14-én Pesten lezajlott kongresszusra, amelyet báró Eötvös József hívott össze „a zsidó emancipáció keresztülvitele ügyében és a hitfelekezeti és iskolai ügyek szervezése végett.”

A zsidók emancipációjának kérdése már az 1843—44-iki magyar országgyűlést megelőző mozgalmas időkben is állandóan napirenden volt tartva, hiszen az 1840. évi XXIX. tc. nyomán követeli Biharmegye követe a zsidó polgárosítás ügyének előmozdítását.

A forradalmi kor eszméi sürgetik a törvényhozást, hogy a zsidók kérdését intézményesen szabályozza és pedig a szabadság és az egyenlőségre való törekvés szellemében. Az átalakulás szellemét legjobban a követi utasítások tükrözik vissza, melyen végighuzódik a vallásszabadság gondolata. Hogy pedig a zsidóság ellen itt-ott megnyilvánuló ellenséges hangulat egészen megszűnjék, írja meg 1847 június 22-én Löw Lipót Szeged híres rabbija az ünnepélyes nyilatkozatot és követésre hívja fel rabbitársait is.

A pesti zsidó hitközség pedig a magyarországi és a kapcsolt részekben élő izraeliták nevében bemutatja a „hiteltek”-et is annak igazolására, hogy „a Mózes-vallásnak ártatlanul üldözöttek és a magyar nemzet ez állapotot nem tűrheti tovább, s ha 1791-ben elsőként mutatott példát Európának, úgy 1847-ben sem fog Európa mögött elmaradni, nem fogja tovább a jót a gonoszokkal, méltókat a méltatlanokkal egyetemlegesen összefogni”. Így siránkozik Kunewälder Jónás elnök és bizonyítja nagy igyekezettel, hogy a zsidóság megérdemli a honpolgárrá való minősítést.

A szertartások és szokások eltérő volta miatt mesterségesen szított ellenséges közhangulatot az aradi zsidóság aképp látja levezethetőnek, hogy az év április 24-én felhívást bocsát ki, amelyben gyökeres reformokat helyez kilátásba. Így a szombat megünneplését vasárnapra tenné át, az ünnepek, mivel többnyire csak emlékeztető jellegűek, rövidebb időre redukálándók, a célszerűen étvörvények, melyek a társasviszonyra gátlólag hatnak, megszüntendők, a bójtnapok, az engesztelőnapot kivéve,

eltörlelendők. Az istentisztelet élő nyelven szerkesztett imákkal és fődietlen fővel tartandó s végül kimondandó, hogy „a körülméltetés, mely az emberi érzellemmel és méltósággal össze nem férhető, nem kötelező és annak nem teljesítése a zsidó vallás kebelébe való felvételben akadályul nem szolgálhat.”

Az aradiaknak ez a tulságosan mohó asszimilációs törekvése ma már komikus, de jellemző az akkori idők lázas szellemére, melyet a francia forradalom szabadságra és egyenlőségre való törekvése idézett elő.

A honosítási törvényjavaslat 1847 november 11-én került tárgyalás alá és a vallási kérdés a javaslat 3. §-ánál már felmerül, mert az egyházi követelet kivánták, hogy a honosítandó bevett vallásu legyen. December 11-én Kossuth Lajos száll síkra e követelmény ellen és hatalmas érveléssel mutatja ki: „hogy valaki magyar lehessen, a törvényes valláshoz tartozást azért sem lehet kívánni, mert adtak a törvények jogokat a be nem vett valláshoz tartozóknak is. Midőn alkalmat veszek itten kijelenteni, hogy általában véve a politikai jogoknak gyakorolhatóságát vallástól feltételezni nem akarom, megvallom, hogy különösen a zsidó vallást követő hazai lakosokra nézve sajnálom, hogy a közvélemény legújabb időben olyan irányt vett, miszerint az e vallást követő népfaj számos söpredékének vétke miatt a méltányosság megtagadtatik azoktól, kik ezen ellenszenvre nem érdemesek”. . . . „A söpredék azon bűneinek súlyát nem akarom éreztetni azpén műveltebbekkel, kik között és mi közöttünk más különbséget nem ismerek, minthogy más templomban imádják a mindenhatót.”

Érdekes, hogy a „bevett vallás”-ok megemlézése ellen egy szavazattal volt meg a többség, mégpedig úgy, hogy Szemere és Kossuth újlag felszóltatták az „unitárius” testvérek érdekében, mert a bevett vallások említése mellett az „unitáriusnak hazánkban levegőt sem lehetett volna szivni”.

A zsidók ellen Szatmármegye követe, Kende Zsigmond küzdött. Elesen hangoztatta, hogy „ha már külföldi zsidót nem engedünk be, úgy azokat, akik a nemzetnek bűnein kívül telepedtek le, a honosítási törvény által oly politikai korlátok közé szorítsuk, hogy az adózó népnek és a középosztálynak ártalmára ne le-

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Meir Aáron Goldschmid.

És milyen öröm volt részére, így az iskolapadban a többi fiuk között ülni! Egyenlő becsületben részesülni velük, sőt néha még fölébők is emelkedni becsületben és semmi más megkülönböztetést nem érezni, mint azt, amire a szorgalom és tehetség jogosítja az embert! És milyen szorgalmasan tanult, mennyire vágyótt minden este a holnapi nap után, amikor a nagyszerű küzdelem újra kezdődik!

Milyen gyönyörűség ottan ülni az iskolapadban, a többi fiuk között — de bizony ez csak a tanórák alatt volt így, amikor a gyerekeket, mint katonákat a fegyelem, valamennyire féken tartotta. Alig volt azonban vége a tanóráknak, Jákob már tudomást szerezhetett arról, hogy zsidó. És másra nem is volt szüksége, hogy tanulóársai a leggyorsabban elidegenedjenek tőle és úgy magára hagyják, mintha valami kerítés választaná el őket egymástól.

De mindaddig, amíg az iskolaélet valami szokatlan volt neki, ameddig tanulóársai való versengés az ujszerűség varázsával hatott rá, addig ezt az új üldözést nem érezte olyan nagyon. Egész lelkét a tanórák töltötték be és azok a tantárgyak, amelyeket az órákon előadtak. Amikor azonban ez a fiatalos buzgóság lassan-lassan lanyhulni kezdett, társainak gunyolódásai már érzékenyebben találták. Ha olykor az egész osztály körülsvajogta és nevetve kiabálták feléje: „zsidó, zsidó”, — vagy ezt: „áj-háj-váj”,

— vagy így: „hep, hep”? — olyankor bizonyos lelki eltompuatlansággal hagyta magát bántani és szinte úgy érezte, hogy az egész világ csapja gunyolódását arcába és neki meg kell hajolnia a világ hangja előtt. De ha valamelyike egymagában merészkedett közelébe és „félre zsidó”, vagy más ilyenfajta kiáltással oldalba lökte, akkor ezt inkább személyes sértésnek érezte és mint valami megsebzett tigris úgy görbített meg erős hajlékony tagjait, hogy a sértőjére ugorjon. De a dolog mindig azzal végződött, hogy az osztálytársak segítségére siettek ellenségének, — és Jákobot alaposan elhápolták.

Ebben az időben történt, hogy az iskolaszolga egy este, takarítás közben az egyik diákot ájultan találta a padlón. A fiun külső erőszak nyomai világosan láthatók voltak. Fején nyílt seb volt, melyből a padlóra lassan folyt a vér. A fiut ájultan vitték haza szüleihez.

Amikor másnap a diákok iskolába jöttek, mindannyian föl kellett menni a nagyterembe, ahol a tanárok, már egybegyűlve vártak rájuk. A rektor fölépített a katedrára, elmondta, hogy mi történt tegnap este és még hozzátette:

— Természetesen, kevés reményünk van arra, hogy a bűnös önként fog jelentkezni és talán a bántalmazott diáktársatok is, ha meggyógyul, bajtársi érzésből el fogja hallgatni a tettes nevét. De akárki legyen is a bűnös, érezze lelkiismeretén azt, hogy tanárai és becsületes tanulóársai ezt a tettét a legmélyebb megbotránkozással tekintik. És elvárom közületek mindazoktól, akik iskolánk becsületét szívünkön hord-

ják, hogy hamisan értelmezett bajtársi hűségéből nem hallgatnak el semmit abból, amit erre az esetre vonatkozólag tudnak, hanem hogy a tettes kiderítését elősegítik, már csak azért is, hogy ártatlant ne érhesen gyanu.

A rektor éies pillantással nézett körül, — de mindenki hallgatott. Ekkor Bendixen Jákob felállott és azt mondta:

— A tettes én vagyok.

— Mit? — kiáltott az igazgató, és elcsudálkozva tett egy lépést előre, — te Bendixen, aki a legszerűsebb, a legcsöndesebb vagy a tanuló között? Ezt nem is tudom elhinni rólad.

— Ugy van, ahogy mondtam, én voltam az, — ismételte Jákob rendületlenül.

— De milyen örület vitt rá, hogy ilyet tegyél? Mert hiszen lehetetlen, hogy akarattal tetted volna!

— De igen, akarattal tettem, — ismételte Jákob változatlan hangon. — Ő volt mindig a legkomiszabb, amikor bűdös zsidót kiabáltak utánam, de mindig elbujt a többiek háta mögé. Tegnap délután mi ketten maradtunk utolsóknak és amikor el akartam menni, utánam szaladt és rám kiáltott: félre az utból zsidó! — és úgy nekilökött az ajtónak, hogy fölsebeztem a térdemet. Akkor aztán addig vertem, amíg azt hittem, hogy meghalt. — Én jól tudom, — hogy rektor ur is vele tart és rektor ur is zsidókölöknak szid engem, — de senki se merészelje ezt olyankor, amikor csak ketten vagyunk!

(Folytatása következik)

hessenek. Az i polgárok, se n Isten és a világ hogy csak az „rt tathatjuk”. Ke követek tiltakoz megye követe, földi zsidók véd cáfolja az előbbi a zsidók ellenség magyarsággal szé és vajjon lehet iránt, akiktől sz és csóköljük-e m rése alatt szenv ölelő karokkal j nem!” „Mivel a dott javaslat Ocs. reakcionárius fel ebből soha törve

A zsidókna való letelepedése javaslatok tárgya ellenes irányzatú János turócmege városi követelet torlásra és hogy ben 1839 óta, a vissza látszik ten ellen kikelni mé a keresztények l lálkodik.”

Lloyd George

Baldwin a védőv nélküliség problé ságra és g

London, nov tőjtől.) Lloyd G gandautjáról vissz érkezett. A kikötő szesítették az állan óriási hallgatóság George beszédébe baráti viszonyra, n lamok népet egy hogy Nagybritánni együttműködés les tötötte el a jövő i ket ígér. Ha ez a sikra szállania a ellentállani. A sajt hogy ellenzi Balw flációs politikát és hetetlen híve a sza

Baldwin ang várm programjával két. Többbizben szö tétlenül vissza aka egyetlen orvossága amelynek a sulya Anglia, tudniilik a mint másfélmillió madta meg. Angol rint azonban Ba küzdőtérre való dol

el akarja terelni a politik

és rá akarja irányít deklódését a gazda kulisszák mögött le hesse a politikuskok hogy munkanélkül win a védővám bel sen a szívén fekszi többszörös gyár-, b személyi érdekei is ség kérdésének me

A gyarmati társra igen csábító. gyasztott hust Ujze ból, a bort Fokföld ból, a buzát Kana kakaót Nyugatindia országok fejlődéské lan és lakatlan ter is a védővám politi anyaországgal szem britannia maradjon gazdaságpolitikai f mataival való öszs utolsó évben Ang tont sterling, India sterling árut adott

hessenek. Az itten letelepedett zsidók se nem polgárok, se nem lakosok, türjük őket, de Isten és a világ előtt adjuk ennek okát abban, hogy csak azért türjük, mert nem deportálhatjuk. Kende Zsigmond beszéde ellen a követek tiltakoznak és különösen Máramaros-megye követe, Asztalos Pál száll sikra a bel-földi zsidók védelmére. Többek között eképen cáfolja az előbbi felszólaló vádját, mely szerint a zsidók ellenséges indulattal viseltetnének a magyarsággal szemben: „Hiszen ők is emberek és vajjon lehetnének-e szives indulattal azok iránt, akiktől századokon keresztül üldöztek és csókoljuk-e mi is azon vesszőt, melynek verése alatt szenvedünk? Kívánhatjuk-e, hogy ölelő karokkal járuljanak hozzánk? Bizonyára nem! „Mivel a főrendiházban ez a most elfogadott javaslat Ocskay Antal kassai püspök erősen reakcionárius felszólalása miatt visszaküldetett, ebből soha törvény nem lett“.

A zsidóknak a városokban és falvakban való letelepedése és szavazati jogára vonatkozó javaslatok tárgyalásánál a városi követek zsidó-ellenes irányzatú sulyos szavakkal itéli el Justh János turócmezei követ: „Sajnálom, hogy a városi követek kifakadásai alig találtak visszatorlásra és hogy a magyar törvényhozás e részben 1839 óta, az utolsó tíz év óta, tiz lépést vissza látszik tenni. Egész fajok és osztályok ellen kikelni méltánytalan eljárás, mert hiszen a keresztények közt is elég csaló és tolvaj találkozik.“

Lloyd George az infláció és a védővám politikája ellen

Baldwin a védővámokkal akarja megoldani a munkanélküliség problémáját. Anglia gazdasági önállóságra és gyarmati fölényre törekszik

London, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lloyd George amerikai és kanadai propagandájáról visszatért és tegnap Southamptonba érkezett. A kikötőben hívei nagy ünneplésben részesítették az államférfit, aki a városi színházban óriási hallgatóság előtt számolt be utjáról. Lloyd George beszédében utalt arra a jó szomszédi és baráti viszonyra, mely Kanada és az Egyesült Államok népét egymáshoz fűzi, majd bejelentette, hogy Nagybritánia és az Unió között a jövőben együttműködés lesz. Látogatása nagy reménnyel töltötte el a jövő iránt, mely végtelen lehetőségeket ígér. Ha ez a két óriási hatalom együtt fog sikra szállania a jogért, senki sem tud majd neki ellentállani. A sajtónak kijelentette Lloyd George, hogy ellenzi Baldwin pénzügyi javaslatait, az inflációs politikát és a védővámokat, mert ő rendíthetetlen híve a szabadkereskedelemnek.

Baldwin angol miniszterelnök ugyanis a védővám programjával foglalta el miniszterelnöki székét. Többiben szögezte le, hogy a védővámot feltétlenül vissza akarja állítani. A védővám szerinte egyetlen orvossága annak az angol betegségnek, amelynek a sulya alatt már négy év óta szenved Anglia, tudniillik a munkanélküliségnek, mely több mint másfélmillió embernek az egzisztenciáját támadta meg. Angol ellenzéki körök véleménye szerint azonban Baldwin a védővámpolitikának a küzdőterre való dobásával csupán

el akarja terelni a közvélemény figyelmét a politikai harc centrumától

és rá akarja irányítani az angol politikai körök érdeklődését a gazdasági problémákra, hogy így a kulisszák mögött lejátszó politikai okokról elterelhesse a politikusok figyelmét. Viszont az is igaz, hogy munkanélküliségnek a kérdése, amit Baldwin a védővám behozatalával akar rendezni, erősen a szíven fekszik az új miniszterelnöknek, aki többszörös gyár-, bánya- és kohótulajdonos és így személyi érdekei is parancsolják a munkanélküliség kérdésének megoldását.

A gyarmati fölénynek a gondolata első látásra igen csábító. A gyapjút Ausztráliából, a tagyaszott húst Újzelandból, a fát Nyugat-Ausztráliából, a bort Fokföldről, a kávé, teát és rizst Indiából, a búzát Kanadából, a cukrot, gyümölcsöt és kakaót Nyugatindióból kapja Anglia. Mindezek az országok fejlődésképesek, hatalmas, még kiaknázatlan és lakatlan területekkel bírnak és ők maguk is a védővám politikájára tértek át, amit még az anyaországgal szemben is fentartanak. Éppen Nagybritánia maradjon hátra és ne legyen legalább gazdaságpolitikai felkészültsége, amellyel a gyarmataival való összefüggést megerősítheti. A legatalsó évben Anglia Ausztráliának hatvanmillió font sterling, Indiának pedig kilencvenmillió font sterling árut adott el, míg az Egyesült-Államoknak

mindössze ötvenmillió, Franciaországnak pedig negyvennyolcmillió értékűt.

Nem bizonyítja ez azt, hogy a brit birodalom szorosan együvé tartozik.

Ehhez járul az, hogy Baldwin számára Franciaország ugyanazt jelenti, mint Chamberlain számára Németország. A védővám nélkül Angliába szabadon özönlik be az olcsó francia áru, viszont az angol exportcikkek Franciaországban való terjedésének védővám állja útját.

A probléma megoldása azonban sok nehézséggel jár.

A király kihallgatáson fogadja az ellenzéki pártok vezéreit

Bratianu Vintila és Mihalache szócsatája a parlamentben. Florescu volt miniszter körlevélben bucsuzik hivatalnokaitól

(Bukarest, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Romania“ értesülése szerint a király a jövő hét folyamán audiencián fogadja valamennyi ellenzéki párt vezéreit, akiknek véleményét a bel-politikai és gazdasági helyzetre vonatkozólag meg fogja hallgatni.

Az ellenzék vezéreinek meghívása politikai körökben nagy feltűnést keltett. Fokozza a királyi kihallgatás érdekességét, hogy a király tegnap Vajdát, a nemzeti párt egyik vezérére fogadta kihallgatáson. Vajda kihallgatásának eredményéről eddig semmi pozitív értesítés sem szivárgott ki, de a nemzeti párt tagjainak magatartásából arra lehet következtetni, hogy a párt a kihallgatás eredményével meg van elégedve.

Giorogariu püspök az „idegenek“ románellenes propagandájáról

A kamara ülését Jacobescu képviselő a tanítók gazdasági helyzetével foglalkozott és a pénzügyminisztert fukarsággal vádolta. Bratianu Vintila pénzügyminiszter visszatartotta ezt a vádat és kijelentette, hogy a tanítók helyzete megjavul. Erre Mihalache is felállt és követelte, hogy a pénzügyminiszter nyíltan válaszoljon, hajlandó-e a kormány meggátolni azt, hogy a tanítók kénytelen legyenek tömegesen lemondani állásukról és vállalja-e az ebből következő kulturkatasztrófát. Bratianu Vintila Mihalachenak is replikázott. Szégyenletesnek tartja, hogy a képviselőkké felkaposzkodott egykori tanítók ilyen módon akarják a tanítók nagy tömegét kötelességszegőkké tenni.

Hatvan magyar politikust akartak kivégezni Ulainék

Rögtönítélő bíróság elő állítják Ulaint és büntarsait. Harminc bajor kampóskeresztes tisztelet tartóztattak le Budapesten. Ulain puccsát is Ford finanszírozta

„Magasabb hatóságnak“ tettek esküt az összeesküvők

(Budapest, nov. 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Ulain-ügyben, amely a bajor államcsinnyel szoros összefüggésben van, a kormány erőlyes nyomozást rendelt el. A megejtett házkutatások alkalmával az egyik gyanúsított lakásán listát találtak, melyen harminc képviselő neve szerepel, legelől gróf Apponyi Albert. Ezeket a képviselőket, ha a puccs sikerül, halálra ítélték volna.

A proskribáltak között vannak az összes ellenzéki képviselők. A rendőrség birtokába jutott iratok között van Ulainéknak egy terve, melyből megállapítható, hogy a magyar puccsisták pogromra készültek. A pogromot nemcsak a zsidók ellen tervezték, hanem olyan

magyar kiválóságok ellen is,

akiket a fajvédők zsidóberenceknek szoktak nevezni. Ezek között van több rendőrtisztviselő, aki a puccsot leleplezte. „A Nép“ fantasztikus koholmányának mondja a listát, melyről az „Esti Kurir“ azt írja, hogy ötven ellenzéki és liberális politikus szerepel rajta. Ezeket a politikusokat eltették volna lábálól. Elsősorban áldozatul estek volna Apponyi, Vázsonyi, Rassay, Heinrich, Ugron Gábor, Rákosi Jenő, Vészi József és a magyar politikai élet számos más aktív tagja.

A halálraítéltek száma hatvan.

A tegnapi nyomozás eredményeként le tartóztatták dr. Dániel Sándor ügyvédet, az Ébredő Magyarok Egyesületének ügyészét, valamint Homonnay Jenőt (nem Homonnay Tivadar nemzetgyűlési képviselőt), aki a vasutasok körében agitált, hogy a Bethlen-kormány megbuktatására behívott bajor segédsapátokat zavartalanul szállítsák Budapestre. A nála tartott házkutatás alkalmával memorandumot találtak, melyből világosan kitűnik, hogy Homonnay a puccs kitérése esetén magaravállalta a vasuti munkások és tisztviselők megszervezését és ve-

séggel jár. Baldwin, hogy a liberális párt támadásait elkerülhesse, ígéretet tett arra, hogy az élelmiszereket kivonja a védővám alól. Védővámpolitikát csinálni pedig anélkül, hogy az élelmiszerekre és általában nyersanyagokra is vonatkozzék, teljességgel lehetetlen. Angliának egész ereje viszont exportképességében rejlik, munkásainak több mint harminc százaléka exportra dolgozik és ezt a réteget — Angliának tulajdonképpeni fentartó erejét — katasztrófálisan sújtaná a nyersanyagok védővámja.

A szenátusban Butureanu Jorga-párti szenátor felszólalása után Ciorogariu nagyváradi görögkeleti püspök az „idegenek“ románellenes propagandájáról beszélt. Szerinte a román állam túlzásba viszi a türelmet. Az idegen propaganda egyetlen ellenszere a belső konszolidáció. A határvidékeket, amelyen tulsulyban élnek az idegen fajhoz tartozók, románokkal kell kolonizálni, ahogyan azt Magyarország tette. Amikor a kormány Erdélyre is ki akarja terjeszteni román kulturát, az idegenek mindjárt protestálnak, holott senki sem üldözi őket.

Florescu bucsuja

Az igazságügyi tárcában beállott személyi változással egyidejűleg Florescu volt igazságügy-miniszter bucsulevelet intézett az összes erdélyi bíróságokhoz. Elmondja ebben, hogy a politikai helyzet megkönnyítése végett volt kénytelen állásáról megválni. Ezután megállapítja, hogy tervei nagyrészt nem sikerült megvalósítania. Kiemeli, hogy két évi minisztersége alatt kétezer bírót léptetett elő, harcolt a bírói függetlenségért, előkészítette az igazságügyi törvények egységesítését s ebbe a törvénybe sikerült bevennie, hogy a régi királyságbeli, erdélyi és a beszarabiai bírákat helyben léptessék elő.

zetését. A lakásán talált adatok alapján délután újabb

tizenkét letartóztatás történt.

Ezek során találtak meg a proskribáltak listáját. A névsorban csupa olyan politikus szerepel, akikkel szemben a fajvédő uralmat biztosítani kell. Hatvan ember szerepel a névsorban a listán, akiket a puccs sikere esetén — így szól az utasítás — „biztonságba“ kell helyezni. A rendőrség még nem állapíthatta meg, hogy a „biztonság“ szó a kommunizmusból ismert „gajdesz“ kifejezéssel azonos-e, vagy csak azt jelenti, hogy az illetőket internálni kell.

Ma reggel a rendőrségen előállították Adorján Gézát, Az ébredők nemzetvédelmi osztályának vezetőjét és Weisz Konrád Friedrich-párti képviselőt, akinek a lakásán házkutatást tartottak. A házkutatás során a rendőrség nyomára jutott a puccsisták

két hatalmas fegyverraktárának.

Mind a két raktár a hatodik kerület egyik épületének pincéjében volt, melyben több mint kétezer németmintájú Mauser-puskát találtak. Az egyik raktárban nyolcszáz, a másikban ezerkétszáz fegyver volt. Weisz Konrád képviselőt szabadlábra helyezték, miután kiderült, hogy Ulainnal semmiféle összeköttetésben nem volt.

A főkapitányság utlevélosztályához beosztott detektívek az éjjel razzia tartottak az egész főváros területén. A razzia alkalmával nyolc kampóskeresztes fiatalembert fogtak el. Egy másik helyen több mint

harminc bajor kampóskeresztes tisztelet tartóztattak le,

akik valamennyien a puccs végrehajtására érkeztek Budapestre. Kihallgatásuk során nem is tagadták, hogy milyen céllal jöttek Bajorországból. A tiszteknél revolvereket is találtak. A letartóztatott bajor alattvalókat kitoloncolják.

elnökségre aspiráló csak Hitler, de min-gyanig dicsekednek szágok antiszemitái összeköttetésben áll-

SSZUS

elő nyelven szer-fővel tartandó s a körülméltelkeds, méltósággal össze annak nem teljesi-aló felvételben aka-

tulságosan mohó már komikus, de szellemére, melyet ságra és egyenlő-elő.

raslat 1847 novem-és a vallási kér-felmerül, mert az k, hogy a honosi-

December 11-én követelmény ellen a ki: „hogy valaki a valláshoz tarto-

mert adtak a tör-ett valláshoz tarto-teszek itten kijelen-politikai jogoknak ételezni nem aka-ösen a zsidó vallást

sa sajnálom, hogy a a olyan irányt vett, a népfaj számos méltányosság meg-ellenszenvre nem k nép büneinek sz-onzon műveltebbek-fünk más különb-

y más templomban

tt vallás-ok meg-l volt meg a több-özemere és Kossuth

rius“ testvérek ér-llások említése mel-kban levegőt sem

mármegye követe, élesen hangoztatta, lőt nem engedünk zetek bünein kívül rvény által oly po-uk, hogy az adózó k értalmára ne le-

tt bajtársi hűségből abból, amit erre az k, hanem hogy a már csak azért is, gyanu.

al nézett körül, — or Bendixen Jákob

gazgató, és elcsudál-— te Bendixen, aki ebb vagy a tanulók elhinni rólad.

ondtam, én voltam tletlenül.

vitt rá, hogy ilyen en, hogy akarattal

tettem, — ismételte — Ő volt mindig lős zsidót kiabáltak többiek háta mög- aradtunk utolsóinak hi, utánam szaladt utból zsidó! — és hogy fölsebeztem a g vertem, amíg azt

én jól tudom, — t és rektor ur is — de senki se mér- kor csak ketten

szik)

Tegnap este az Ulain-ügyben minisztertanács volt, melyen Nagy Emil igazságügyminiszter bejelentette, hogy Ulaint letartóztatásba helyezte, minthogy tettenérés esete forog fenn. A minisztertanács tudomásul vette az igazságügyminiszter bejelentését. Eddig összesen tizennégy embert tartóztattak le az Ulain-ügyben. A főkapitánysági cellákban jelenleg a következők vannak: Ulain Ferenc, dr. Szemere Béla, Bobula Titusz, dr. Adorján Géza, dr. Daniel Sándor, Homonnay Jenő és még nyolc ember, akik az eddigi különféle zavargásokban is szerepeltek. A letartóztatottakat már át is kísérték a pestvidéki törvényszék fogházába. Andrejka Károly főkapitányhelyettes kijelentette az újságíróknak, hogy Ulainról és társairól kétségtelenül bebizonyosodott, hogy szerepük volt a puccs előkészítésében, amiért

lázadás büntette

cimén fogják ellenük megindítani az eljárást. Négy terhelt ellen a nyomozás semilyen adatot nem tudott megállapítani, ezért a rendőrség szabadon engedte őket. A fogvatartott kilenc embert és az ügy iratait áttették az ügyészségre, ahol az ügyet azonnal kiadják a soros ügyésznek. Délben már meg is kezdődött a vizsgálat, Sztrache főügyész magához hívatta Meszner ügyészt, akivel megkezdte a tanácskozást. Azt hiszik, hogy nyolc-tíz nap múlva

Ulainékat rögtönítélő bíróság elé fogják állítani.

Ulain, Szemere, Adorján, Gál László és Homonnay Jenő a következő szavakkal tagadták meg vallomásukat:

— Esküim, melyet sokkal magasabb hatóságoknak tettem, tiltja, hogy az ország érdekében végzett munkámról még a rendőrség előtt is beszélhessek. Ha feloldást kapok majd az esküim alól, akkor szívesen szolgállok felvilágosítással, de addig ezt tőlem senkisé nem kívánhatja.

A rendőrszervezetek figyelmeztették Ulainékat, hogy semmiféle kompromittálást nem fognak eltűrni.

A főkapitányság a rendőrségi sajtóiroda útján közli az Ulainnál megtalált és Münchenbe intézett megállapodás szövegét, amely a következő cikkeket tartalmazza: A szerződő felek, mivel közös érdekeik vannak, a jövőben a legszorosabb együttműködést fejtik ki. A szerződő államok szuverenitása érintetlen marad, egyik sem szól bele a másik belügyeibe. Másirányú szövetezés, amennyiben egyik vagy a másik szerződő fél érdekeit nem sérti, szintén lehetséges.

Bajorország az új magyar államot az 1914 előtti határokkal ismeri el,

ez a pont megfordítva Bajorország határait is vonatkozik. Annexiók, ha azok a szerződő felek valamelyikére nem sérelmesek, elfogadhatók. A felek bizonyos célok elérésében minden eszközzel támogatják egymást. Bajorország bizonyos csapatmennyiségeket, katonai anyagot bocsát Magyarország rendelkezésére a Magyarország által megjelölt időben, ennek ellenében Magyarország sikeres katonai akció esetén januártól kezdve ellátja Bajorországot élelmiszerekkel. A megállapodáshoz csatolt mellékletek részletezik, hogy Bajorország milyen arányban köteles speciálisan képzett katonai csapatokat Magyarország rendelkezésére bocsátani. Vámrövidítési, kereskedelmi, politikai, kisebbségi ügyekben az együttműködés későbbi időpontjában állapodnak meg.

A megállapodásból kitűnik az is, hogy azt csak ideiglenesnek tartották, mert a tervezett akció után konferencián szabályozták

volna a két ország viszonyát. A monarchia kérését az egyik pont szerint az akció befejeztéig függőben hagyják. A megállapodás kelte: Budapest, november 3., a müncheni keltezés helyét üresen hagyták. Kitűnik a megállapodásból az is, hogy a magyar akciónak november végén kellett volna megtörténnie.

Megtalálták a puccs által uralomra kerülő kormány teljes névsorát is.

A miniszterelnöki tárcát Ulain Ferenc kapta volna,

amíg az ÉME ügyésze, dr. Daniel Sándor lett volna a belügyi államtitkár.

Szemere Lajos főorvos, aki vezetés szerepet játszott az ébredő mozgalmakban, kihallgatása alkalmával pontosan elmondta, hogy miként került a bajor kampószeresekkel összeköttetésbe. Ismertette a puccs teljes tervét és megnevezte mindazokat, akik a terv értelmi szerzői voltak. Elmondta továbbá, hogy az Ulain-puccsot Ford amerikai milliárdos pénzelté.

Ezt a hírt az „Esti Kurir” is megerősíti. A kormányhoz közelálló „8 órai Újság” azt írja, hogy az Ulain-ügyért nem hívják össze a nemzetgyűlést. Az összehívásra kibocsátott ívet csak tizenötven irták alá. Az iven rajta vannak az összes fajvédők, akik így akartak mentőakciót indítani Ulainék érdekében. Kivülük aláírta az ívet Szilágyi Lajos, továbbá Baross János, Dénes István és Meskó Zoltán. De sem

Aradra érkezett a király

A király nyilatkozatában biztosítja a kisebbségek kulturális fejlődésének szabadságát

(Bukarest, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Illetékes helyről kapott értesülés szerint a király és a miniszterelnök temesvári és aradi látogatásuk alkalmával fontos nyilatkozatokat fognak tenni a kisebbségi kérdéssel, biztosítva a kisebbségeket, hogy kulturális fejlődésük szabadságát garantálni fogják. Ezzel szemben számítanak a kisebbségek őszinte közreműködésére az ország gazdasági fejlődésének nehéz munkájában.

Arad, november 10. A király ma reggel kíséretével különvonaton Aradra érkezett. A feldíszített pályaudvaron a polgári és katonai hatóságok vezetői várták az uralkodót. Az udvari vonat beérkezését a pályaudvar peronján várakozó előkelőségek hurráh-kiáltásokkal fogadták. A szokásos üdvözlő beszédek után a király néhány perces cercelet tartott és átvette az aradi román főügyelet virágcsokrát, amit a főügyelet elnöknője nyújtott át.

Ezután a király kíséretével együtt autóbusszal és a városba hajtatott. A zászlódiszbe öltözött utcában az aradi lakosság impozáns lelkesedéssel fogadta az uralkodó autóját. A mai nap folyamán az uralkodó és kísérete megtekintette az aradi gyárakat és középületeket. Este hét órakor a király különvonaton Temesvárra utazott.

Felrobbant Bukarestben egy municióraktár

A robbanásnak nyolc halottja van. Betörték az üzletek kirakatai. Két gyermek súlyosan megsebesült. Munkások hanyagsága okozta a katasztrófát

(Bukarest, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délben tizenkét órakor óriási robbanás történt a fővárosban. A robbanás leírhatatlan pánikot idézett elő, az utcák sűrű embercsoportokkal teltek meg és az emberek izgatottan találgatták a robbanás helyét és okát. Néhány perc múlva a hadügyminisztériumba telefonjelentés érkezett, amely közölte, hogy a robbanás a fővárosi vázónához tartozó Domnesti és Bragaderu erődök között elhelyezett municióraktárban történt.

A jelentés vétele után Munteanu hadügyminiszteri titkár és Nicolescu tábornok rendőrprefektus azonnal a helyszínre indult. Még mielőtt a robbanás helyére érkeztek volna,

újabb két robbanás történt,

az egyik délután egy órakor, a másik háromnegyed kettőkor. Az újabb detonációk hatásában jóval felülmúlták az elsőt. A robbanás színhelyéhez közeledő házak falai megrepedtek, valamennyi ablak betört. A közelfekvő városrészekben óriási pánik tört ki. A hatal-

a szocialisták, sem a polgári demokraták nem csatlakoztak az összehíváshoz. A szociáldemokratáknak az az álláspontjuk, hogy

semmiképpen sem akarnak együttműködni a fajvédőkkel.

Még sincs kizárva, hogy a Házat összehívják. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délben hivatalosan megkereste Szcitovszky Béla házelnököt, akinek kijelentette, hogy Ulain letartóztatható ugyan, de a magyar jog szerint a letartóztatás fentartásáról vagy megszüntetéséről csak a nemzetgyűlés hivatott határozni. A miniszterelnök utasította Szcitovszkyt, hogy az ügyet vigye a nemzetgyűlés elé.

London, nov. 10. A „Times” közli Ulain letartóztatásának hírét. A híradás megemlíti a Bethlen-kormány határozott magatartását, melyet a sajtó és a közvélemény az egész vonalon támogat.

A lap kiemeli, hogy a kormány akciójának gyorsasága a Bethlen-kormány erejére vall. A budapesti eseményekről a „Manchester Guardian” és a „Morningpost” szintén hírt adnak és helyeslik a kormány eljárását.

A bécsi „Korrespondenz” híradása szerint az ottani rendőrfőnökség megkérdezte a budapesti főkapitányságtól, hogy Ulainék milyen összeköttetést tartottak fel a számbajövő bécsi politikai körökkel. A budapesti főkapitányság közölte a bécsi rendőrséggel, hogy az Ulain-ügynek Béccsel semmi összefüggése nincsen.

Az Uj Kelet az egy napilapja

Felelős szerkesztő: D

Az Uj Kelet cikkeinek jelölésével eng

Elfizetési árak: Egy

félévre 320 lei

Óromániában és külföldön

Rador Publicita

hirdetési iroda

A Kolozsvári Kelet Félnapos üzletzárás

(Kolozsvár, n

jától.) Vasárnap,

kereskedőtársadal

termében nagygy

kaptak az állami

Simionescu pénzü

pénzügyi adminis

főfelügyelő és a

részéről Blankhe

továbbá a városi

télyes tagjait: M

dr. Utalea primár

és Praporgescu t

gazdasági közület

nek a Sfatul gyű

tiltakozni fognak

ságpolitikája, a s

szégyenítő és a t

végrehajtása elle

nagyszabású tilt

kereskedői és ipar

fognak megtartani

Somogyi M

most érkezett

fog tenni a

szus sikere érdeke

akcióról. Beszél

vendéglős ipartárs

kongresszus érdeke

jeszteni. Schwartz

varokról fog bes

hogy a mai fogy

jó és lelkiismeret

lett igen sokat l

lendíteni. A nagy

reskedelmi és ipar

nak felszólalni.

Ezen a nap

ben tartanak nag

nyilvánuljon meg

9-én és 10-én

kozás és felvonul

pontja ugy határ

napján, délután az

kereskedőket felsz

— Popescu

közlekedésügyi l

tik: Popescu álla

ahol Romániát kép

összehívott nemzet

— Kolozsv

szu Vazul dr. vár

vár város főjegyző

ségre többen pályá

sürgette a főjegyző

A belügyminiszter

dr. Carpinisan kol

kinevezést néhány

látásba.

— Az adó

kezdték az új k

tására vonatkozó

autó, cégtábla és

Az autók összeírás

iparhatóság pedig

névsort megküldöt

nak az összeírás

kezdik a kivetést

talhoz egyébként

utóbbi hét alatt m

— Ötven

Bukarestből jelent

Condurator közsé

amely egy órán b

ploestii prefektura

tűz továbbterjedése

mennyiségű gabon

Raktárra érkeztek kávéházi és vendéglői felszerelések:

Duplaerős teáscsésze 20.—, duplaerős moccacsésze 18.—, duplaerős tányér 16.— stb.

★
Vizespohár
3.—
★

FISCHER

Cluj, Piata Unirei 12. szám

★
Boros pohár
2.50
★

Ötven Bukarestből jelent Condurator közsé amely egy órán b ploestii prefektura tűz továbbterjedése mennyiségű gabon

okraták nem
szociáldemok-
gy
tszerepeln

Házat össze-
liszterelnők ma
zcitovszky Béla
hogy Ulain le-
r jog szerint a
egszüntetéséről
tározni. A mi-
kyt, hogy az

s közli Ulain
s megemlíti a
tartását, melyet
egész vo-

mány akciójá-
mány erejére
a „Manchester
szintén hírt
járását.

iradása szerint
rdezte a buda-
ainék milyen
mbajövő bécsi
főkapitányság
hogy az Ulain-
ése nincsen.

Előrelépésnek

esülés szerint a
zatokat fognak
zabadságát ga-
az ország gaz-

éje nyújtott át.
együtt autóba
ászlódiszbe öltö-
póznás lelkesé-
át. A mai nap
megtekintette az
ste hét óraker
utazott.

Ktár

tét gyermek
sztrófát

lakosságot fel-
s romboló ha-
érezte. A
i-utcaban vala-

pirelli autózlet
pontjában két
armadik deto-
reskedés óriási
ok

két játsz-

keket, akik-
etett megáll-
k.
esülés szerint

munkások pihe-
a robbanás kö-
tartózkodott. A
totta, hogy a
ga okozta.

6. - stb.

★
spohár
50

★

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Elfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Romániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

A kolozsvári kereskedők tiltakozó gyűlése
Félnapos üzletzárást terveznek a kereskedők a bukaresti felvonulás napján

(Kolozsvár, nov. 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap, november 11-én Kolozsvár kereskedőtársadalma megtartja a Redut nagytermében nagygyűlést. A gyűlésre meghívott kaptak az állami hatóságok képviselői is, élükön Simionescu pénzügyi vezérigazgató, Gheorgescu pénzügyi adminisztrátor, Mazuchi kereskedelmi főfelügyelő és a kolozsvári iparfelügyelőség részéről Blankenberg főfelügyelő. Meghívták továbbá a városi hatóságok és a bíróság tekintélyes tagjait: Muresán Septimiu prefektust, dr. Utalea primárt, Popovicu rendőrprefektust és Praporgescu törvényszéki elnököt. A város gazdasági közöleteinek képviselői is jelen lesznek a Sfatul gyűlésén, ahol a program szerint tiltakozni fognak a kormány elhibázott gazdaságpolitikája, a spekulatív törvény káros és megsemmisítő és a törvény szellemével is ellenkező végrehajtása ellen és ismertetni fogják azt a nagyszabású tiltakozást, amelyet az ország kereskedői és iparosai december 9-én és 10-én fognak megtartani.

Somogyi Miksa, a Sfatul főtitkára, aki most érkezett vissza Bukarestből, jelentést fog tenni a bukaresti kereskedőkongresszus sikere érdekében lefolytatott propaganda-akcióról. Beszéli fog Tuffli Richárd tanár, a vendégülös ipartársulat elnöke, aki a kereskedőkongresszus érdekében fogja javaslatait előterjeszteni. Schwartz Jakab alelnök a szállítási zavarokról fog beszélni és hangsúlyozni fogja, hogy a mai fogyatékos gördülőanyag ellenére jó és lelkiismeretes vasuti adminisztráció mellett igen sokat lehet az ország közlekedésén lendíteni. A nagygyűlés végén a különböző kereskedelmi és ipari intézmények képviselői fognak felszólalni.

Ezen a napon az ország különböző részeiben tartanak nagygyűléseket, hogy már most nyilvánuljon meg impozáns módon a december 9-én és 10-én megtartandó bukaresti tiltakozás és felvonulás. Bukarestben a Sfatul központja ugy határozott, hogy 10-én, a felvonulás napján, délután az összes üzleteket bezárják és a kereskedőket felszólítják üzleteik bezárására.

Popescu államtitkár a nemzetközi közlekedésügyi konferencián. Bukarestből jelentik: Popescu államtitkár holnap Genfben utazik, ahol Romániát képviselni fogja a népszövetség által összehívott nemzetközi közlekedésügyi konferencián.

Kolozsvár város új főjegyzője. Hosszu Vazul dr. városi főjegyző távozása óta Kolozsvár város főjegyzői tisztje betöltetlen volt. A tisztségre többen pályáztak. Muresan prefektus megígérte a főjegyző kinevezését, ami meg is történt. A belügyminiszter a kolozsvári főjegyzői tisztségre dr. Carpinisan kolozsvári ügyvédet nevezi ki. A kinevezést néhány napon belül helyezték kiállításba.

Az adók behajtása. Kolozsváron megkezdették az új községi adó kivetésére és behajtására vonatkozó előmunkálatokat. Elsősorban az autó, cégtábla és tüzoltóadó kivetése kerül sorra. Az autók összeírása már megtörtént, az elsőfokú iparhatóság pedig a cégtáblák jegyzékét feltüntető névsort megküldötte az adóhivatalnak. Most folynak az összeírás munkái s ha ez véget ér, megkezdik a kivetést és behajtást. A városi adóhivatalhoz egyébként az újonnan kivetett adókból az utóbbi hét alatt másfélmillió lej fizettek be.

Ötven ház leégett egy községben. Bukarestből jelent tudósítónk: A Prahova-megyei Condurator községben tegnap este tűz ütött ki, amely egy órán belül 50 házat elhamvasztott. A ploestii prefektura segítséget küldött a faluba a tűz továbbterjedésének megakadályozására. Nagymennyiségű gabonát is elhamvasztottak a lángok.

Fogva maradnak a letartóztatott diákok. Bukarestből jelent tudósítónk: A törvényszék tegnap újból megerősítette a fascista puccs alkalmával elfogott diákok letartóztatását.

Georges Blondel Európa újjáépítéséről. Budapestről jelentik: Georges Blondel hírneves francia közgazdász a Magyar-francia Irodalmi Társaság ülésén előadást tartott Európa újjáépítéséről. Szerinte a részeire szakadozott Középeurópában meg kell teremteni az egyensúlyi helyzetet. Az összeomlás után rögtön állandósítani kellett volna az európai valuták egymáshoz való viszonyát. Ezirányban azonban semmit sem tettek, hanem ehelyett mindenféle papírpénz gyártásához fogtak. A papírpénz nemcsak nem érték, hanem egy másik veszedelmet is rejt: kinyitja a spekuláció ajtaját. A spekuláció az új Európában játékot jelent, amely mindenütt elburjánzott a bankokat. A német iparbarók felajánlották ugyan az együttműködést Franciaországnak, de ezt nem lehetett elfogadni, mert a németek ezt egyenlő alapon gondolták. Már pedig ha Franciaország csak tíz évig dolgozik egyenlő alapon a németekkel, a német ipar legyüri az amugy is elgyengült francia ipart.

Elhelyezik a Széchenyi-téri sátrakat. A kolozsvári Széchenyi-téren lévő különböző élelmiszerárúró bódék elhelyezése körül támadt harc most befejezés előtt áll. A közegészségügyi bizottság előterjesztésére a tanács úgy döntött, hogy a térről az összes sátrakat eltávolítja. A sátrakat a Szentpéteri-templom körüli és a Kovács-malom melletti térségen fogják elhelyezni. A közeli napokban már meg is kezdik a sátrak elhelyezését. A tanácsnak ez az intézkedése a Széchenyi-téri sátor tulajdonosok között nagy elkeseredést keltett, de kedvezőtlen fogadtatásban részesült a Széchenyi-téren lévő kereskedők között is, mert a sátrak elhelyezésével ezeknek az üzleteknek a forgalma csökkenni fog.

Méltatlan támadás a kolozsvári ortodox főrabbi ellen. A „Nagyváradai Napló” csütörtöki számában Uilmann Abraham nagyvárad ortodox hitközségi jegyző, a besztercei rabbi testvére, méltatlan támadást intézett a kolozsvári ortodox hitközség vezetősége és Glasner Akiba főrabbi ellen. A rágalmazó és rosszindulatú cikk nemcsak Nagyváradon, hanem Erdély összes zsidó köreiből nagy mebotránkozást keltett. A méltó választ a kolozsvári hitközség mai rendkívüli közgyűlésén fogja megadni. Egészen bizonyos, hogy ilyen rágalmakkal nem fog sikerülni foltot ejteni Glasner Akiba főrabbi kristálytisztja jellemén és értékes munkásságán. A hitközség nagy ostentációra készül a főrabbi személye mellett.

Készülnek az új ércpénzek. Bukarestből jelentik: Tito Geneva professzor, akit pénzügyi államtitkárrá neveztek ki, kijelentette, hogy az új ércpénz verésére kiirt árlejts sikerrel járt és egy francia társaság kapta meg a megbízást az új pénz verésére. Összesen 200 millió értékű egylejeseket és 50 millió értékben kétlejeseket fognak verni. Szállítási határidő tíz hónap.

Elsőrendű bük, tölgy és hántott tűzifa aprított és vágott a legolcsóbban Janovitz Vilmos tűzifa raktárában kapható. Cluj, Str. Enescu (Gyufagyár-u.) Telefon 127 és 918.

Uj ügyvédi kamara. Dévről jelentik: Hirt adtunk annak idején arról, hogy a hunyad-megyei ügyvédek az aradi ügyvédi kamarától elszakadtak és külön kamarát alakítanak. Az erre vonatkozó miniszteri engedély megérkezvén, dr. Olariu Virgil dévai törvényszéki elnök december 2-ára hívta össze az alakuló közgyűlést. Az ügyvédek körében egyhangulag kialakult vélemény szerint kamarai elnöknek dr. Pop Jusztin dévai ügyvédet akarják megválasztani.

Uj repülőgépgyár Szarajevóban. Szarajevóból jelentik: A jóvátételi számla terhére repülőgépek gyártásához szükséges anyagok érkeztek a napokban ide. A katonai hatóságok repülőgépgyár létesítését már tervbe is vették.

Az idegen légióba vetődött egy eltűnt nagyváradai kereskedő. Nagyváradról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt jelentette az Uj Kelet, hogy Ripner Ernő dúsgazdag nagyváradai kereskedő rejtélyes módon eltűnt Nagyváradról. Az eltűnt kereskedő családja mindent elkövetett a huszonhárom éves kereskedő felkutatására, fázadozásuk azonban nem járt eredménnyel. Ma azután az eltűnt szülei levelet kaptak Ben el Abbesből, amelyben fiuk kétségbeesetten panaszkodik, hogy kalandos utazás után az arikai idegen légióba került, ahol türehtetlen a sorsa. Kéri szüleit, kövessenek el mindent, hogy hazakerülhessen. A kétségbeesett szülők most diplomáciai uton próbálják fiukat hazahozni.

Egyetlen fából — egy egész templom-épület. Newyorkból jelentik: A kaliforniai Safita Raca városában templomot építettek egy sequoia fájából. A 18 láb átmérőjű faóriásból rengeteg épületfát és sokezer zsinolyt termeltek. A templom kétszáz ember befogadására elég nagy és amikor befejezték építését, még vagy 50.000 zsinolyt alkalmas anyag maradt meg. A fa kitermelése több hónapig tartott, pedig ez még nem is a legnagyobb faóriása volt Kaliforniának.

Ujabb nagyszabású sikkasztás Buda-pestben. Budapestről jelentik: Nádas Lajos tőzsdebizományos négyszázmillió koronát elsikkasztott és megszökött Budapestről. Nádas ügyfelei pénzét spekulálta el, akitől fedezett nélkül vett föl koszt-pénzt. A reá bizott üzleti megbízásokat sem teljesítette, hanem a pénzt saját céljaira fordította. Elrendelték körözését. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy Nádas Csehszlovákiába szökött. Eddig tíz följelentés érkezett a sikkasztó ellen.

Dayral & Tauber Ltd. London, mely Anglia egyik legismertebb divatszövetháza, alkalmat nyújt a romániai kereskedőknek és szabónak, hogy az általa forgalomba hozott szövetkülönlegességeket az eddigi magas áraknál jóval olcsóbban szerezhessék be. Kizárólagos megbízást adott Deutsch posztóáruház oradea-marei cégnek, hogy részükre közvetlen Londonból való szállításra rendeléseket vegyen fel. Mint értesülünk, a cég utazója a közeli napokban indul békebeli tavaszi és nyári mintagyűjteményével erdélyi útjára. Romániai lerakat Deutsch posztóáruház Oradea-Mare (Nagyvárad), Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 1 alatt van.

Wollwaren
Industrie Gesellschaft Br ünn

közli az összes érdekeltekkel,
hogy gyártmányainak egyedárusítását Nagyrománia területére

**SOC. INTERN. PENTRU COMERȚUL
CU STOFE ȘI LÂNĂRIE CLUJ**

Strada Regina Maria 28., cégre ruházta

★

Szives megkeresések ezután e címre intézendők és azonnali elintézt nyerne

Magyar film!

A "SELECT" mozgóban

hétfőtől, november 12-től
kezdődőleg

Ilona

Dráma 5 felvonásban

Főszerepben a magyar filmművészek
egész sorozatán kívül

**Arnold Karff és
Lya Putti**

**Az összes szerepek
magyar népviseletben!**

A mágnások megtérése
a demokráciához!

**A legfestőibb,
a legrokonszenvesebb
tárgyu film!**

Magyar film!

KÖZGAZDASÁG

Könnnyítések a közgazdaságot érintő törvényjavaslatokon. Bukarestből jelentik: Az átalakított kormány könnyítéseket vett tervbe a munkaügyi javaslatokon. Az új kormány, mint ismeretes, ipari tényezők előtt azzal tette rokonszenvesse közgazdasági politikáját, hogy a gazdasági életet érintő törvényeket a gazdasági érdekek figyelembevételével igyekszik a törvényhozás elé vinni. A trónbeszédre adott felirat két vonatkozásban nyújt enyhülést a közgazdasági élet javára. A Codul Muncii helyébe a kormány, mint ismeretes, a feliratban a munkásbiztosítást és a munkásvédelmet igéri csak be és pedig a nemzetközi konvenciók szemelött tartásával. A trónbeszédnek a bányatörvényre vonatkozó részével is foglalkozik a felirat, amely feltűnően hangsúlyozza, hogy ezt a kérdést a meglévő alkotmány szellemében óhajtja megoldani. Ez annál is inkább megnyugtató, mint-hogy az alkotmánytörvényben helyet foglal a szerzett jogok respektálása. A gazdasági tanács tagjai közé a kormány meghívta a bányáérdekeltségek képviselőit és igérte, hogy velük együtt fogja átdolgozni azt a törvénytervezetet, amelyet Mracek volt kereskedelmi államtitkár megbízásából kodifikáltak.

A mai valutapiac

A francia frank esésének következményei ma is mutatkoztak: nagyobb kereslet mellett alig volt kínálat. A lej Zürichben 2:80-ról 2:78:75-re esett, ez azonban nem befolyásolta a helyzetet. A valutáris viszonyok a tegnapihoz képest némely valutában ismét lejjáulást tüntetnek fel. Az osztrák koronát 348—352-vel forgalmazták. A cseh koronában emelkedés mutatkozik a tegnapi-szemben, amennyiben ma 588—592-vel adták a szokolt. Belföldi magyar korona, amelyben alig volt üzlet, 132—135-tel, francia frank 11:40—11:50-nel, svájci frank 35:60—35:75-tel, olasz lira 898—905-tel, dollár 201—202-vel, font sterling 888—882-vel, dinár 245—250-nel került forgalomba.

November 10-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

8800—9000 külf. magyar koronát,
13200—13500 belf. magyar koronát,
0:110:7—0:110:8 font sterlinget,
8:70—8:45 francia frankot,
2:56—2:68 svájci frankot,
0:47:50—0:47:58 dollárt,
8:78—9:05 olasz lírát,
34800—35200 osztrák koronát,
16:85—16:95 cseh koronát,

Valutapiac november 10-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1130, London 895, Newyork 201, Róma 890, Zürich 36:25, Prága 590, Bécs 29:5, Budapest 115, Varsó 90.

Bukarest. Valuták: Napoleon 770, márka —, leva 170, török lira 122, font sterling 890, francia frank 1150, svájci frank 37:00, olasz lira 880, drachma 360, dinár 240, dollár 201, lengyel márka 160, osztr. korona 29:5, magyar korona 75, cseh korona 580.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 567:5—567:25, London 2496:25—2497, Páris 32:00—31:92:5, Milano 2480—2482:5, Prága 1645—1645, Budapest 306:5—306:25, Belgrád 655:75—665, Bukarest 278:75—282:5, Varsó 3—3, Bécs 79:50—79:50 Berlin —.

Páris. Zárlat: London 7837, Newyork 1785, Brüsszel 8640, Bukarest 880, Milano 7800, Zürich 314:5, Prága 51:40, Berlin —, Bécs —.

A vendéglősök szövetsége a bukaresti kereskedők és iparosok körének gyűlésén. A bukaresti központi kereskedők és iparosok köre meghívta a vendéglősök és kávéosok országos szövetségének kolozsvári vezetőségét a kör november 14-én megtartandó gyűlésére. Ezen a gyűlésen a kereskedők és iparosok sérelmeit fogják megvitatni és összegezni. A kolozsvári szövetség (Upar) Décsői Lázárral, az ipartársulat pedig Tuffli Richárdal fogja magát képviseltetni a bukaresti gyűlésen.

Megadóztatják az új házakat. Az adó-kivető bizottság az újonnan épült házakat is megadóztatta, holott nemcsak a régi törvény, hanem az újonnan életbeléptetett adótörvények is adómentességet biztosítanak az újonnan épült házaknak. Az építkezések előmozdításáról szóló törvény ugyanis a földszintes házakra 10, az emeletes házakra 15 évi adómentességet ad. Az új adótörvény is mentesíti az új épületeket az adó alól, azonban a törvény végrehajtási utasítása olyantormán módosítja

ezt, hogy az adómentességet csak az elemi adókr* vonatkozólag tartja fenn, ellenben az összjövedelemi (globális) adókvítését az új épületekre vonatkozólag is előírja a bizottságoknak. Az új házak tulajdonosai erre elhatározták, hogy bíróság útján fogják érvényt szerezni törvényben biztosított jogaiknak.

A szlovenszkói malmok válságos helyzete. Prágából jelentik: A „Narodni Listy“ legutóbbi számában megállapítja, hogy a szlovenszkói malmok vigasztalan helyzetben vannak. Emiatt valamennyi malom óriási pénzhiányban szenved és nagyrésztük már beszüntette üzemét. Így a kassai malom üzeme is szünetel, a losonci malom pedig termelését napi huszonöt vagonról öt vagonra szálította le, a szeptességi malom üzemen kívül van, a nyitrai malom egyharmad kapacitással dolgozik, a pozsonyi Lajos-malom hetenkint csak három napon át van üzemben. A Róza-malom Pöstyénben nem örül többé rozstot, csupán búzát. A válságos helyzet megvitatása céljából Brunnbe molnár-gyűlést hívnak egybe, amelyen Csehszlovákia valamennyi malmai képviselve lesznek.

A jugoszláv fapiac. Belgrádból jelentik: A faárak esnek. A deszkák és lécaruk 20—30 dinárral, a gömbfa 30—40 dinárral olcsóbbodott. Egyedül a tűzifa ára tartja magát. Az árak a következők vágott árukban: luc- és egyéb fenyődeszkák és lécek (3:8—4 méter hosszú, minden vastagságban) 790—800 dinár franko vagon köbméterenként. Tölgydeszka 1290—2400 dinár, egyéb kemény fadeszka 1200—1600 dinár. Hajóbordadeszka 4—8 méteres 970 dinár, 8—10 méteres 900 dinár, 10 méteres felül 1000 dinár. Gömbfa: fenyő, luc és tuskók 500—600 dinár. Tölgyrönk 550—650 dinár. Kőrisrönk 280—450 dinár. Hajópádlódeszka 26 milliméter vastag 35 dinár, 33 milliméter 43 dinár köbméterenként. Tűzifaárak: bükk 150 dinár, tölgy és kőris 120—140 dinár köbméterenként franko hajó vagy vagon ab berakóállomás.

Italok után tilos községi pótdadót szedni. Megirtuk több ízben, hogy a községi pótdadóról szóló törvény téves értelmezése következtében némely városban és kisebb községben, a hatóságok a szeszitalok után pótdadót vetettek ki. Ez ellen a vendéglősök és kávéosok ipartársulata a kormány-nál tiltakozott. Mégis megtörtént, hogy több községben pótdadót vetettek ki és nyomban be is hajtották. A behajtás ellen újabb tiltakozás ment a minisztériumhoz, amely respektálván a törvényes kifogásokat, megsemmisítette az adókirovást. Legutóbb Székelykocsárdra és Gyaluba a pénzügy-minisztérium részéről erélyes felszólítás ment, hogy az adókat vagy tudják be az illető adóhátralékba, vagy pedig amennyiben nem lenne hátralékba, fizessék neki azt vissza.

A hadikártérítések folyósítása. Bukarestből jelentik: A hadikárok megtérítésére szánt összegből 50 millió jut a csatolt területekre; ennek az összegnek a szétosztására pedig a jövő év január 1-én kerül sor. A kifizetések utalványozására Kolozsváron, Csernovitzban és Kisenevben bizottságokat fognak alakítani, amelyek a helyi hatóságokkal együtt állapítják meg a kifizetések sorrendjét. A megállapítandó összegeket a pénzügy-minisztérium folyósítja.

A francia kölcsön. Bukarestből jelentik: A „Romania“ a „Viitorul“ cáfolata ellenére újból azt írja, hogy a kormány 300 millió frankos kölcsönről szóló megállapodást kötött, ezzel szemben 6 éves petróleumkoncessziót adott a kölcsöntnyújtó konzorciumnak.

Valutát és Devizát

a legolcsóbban ad, a legmagasabb áron vesz a
Kereskedelmi Hitelintézet
Kolozsvár, Fő tér 20. Telefon 40 és 229

Ha művészi kivitelű
butort, zongorát
akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse meg a
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt
Asztalok, furniárszükségleteket legolcsóbban itt szerezhetik be

SZÍNHÁ

A tangók
kolozsvári Magyar dalmas asszonyt mindenkit és m kivételével. Leh olykor vértbize vel keritik hata királyrónak még kizáróan a telje az oka. Az előa hallottunk ilyen kelni és lelkesé ményi Lili, Sür tegnap tették. A nészek a magu együttesből me emelnék. Egyi nástan nagyon madik felvonás második felvoná volt. A második van volt, hanez Egy kedves sza nyesen biztos got, hogy azok tudásával tisztá volt. A harmad sorban kellett v nagyja: Török zenei részét oly olyan pontos és tesé vált odaad a harmadik fel tapeolta. Végü kell emlékezni. Czoppán Flóri összes bemutato illeti elismerés.

Négy sz
sánap délelött, zik ie a Magya A legjobb nagy és számos vers íróit Kolozsvár című egyfelvoná Sándor és Hil pelnek az irod ismert nagyvára veit fogják bem Dózsa Endre, J irásteli jelenté után összeülő z

A ROM
Vasárnap délután Hétfő: Sámson

A MAGY
Vasárnap d. e. fé Délután 3 Este 8 óra Hétfő: Tangókir

MC
Select-m

november 11-én felvonásban. Fő A nagy zenev hercegnő iránt. val elbűvöli a k

Hétfő, no **Uránia-n**
A montekarlói drama hat felvo Az aranypók h barch vértörvén Hétfő, no III. része.

Apolló-m
A nyugat csille násban. Főszere landoktól hemzs Hétfő, no

Zsák
HAVAS DEZ TIMISOAR

Legszebb, modellkaba

ak az elemi adokr...
ben az összjövdelemi
letekre vonatkozólag
új házak tulajdonosai
utján fognak ér
beított jogaiknak.

k vásáros hely-
Narodni Listy" leg-
hogy a szlovenszki
vannak. Emiatt
ányban szenved és
emét. Így a kassai
osonci malom pedig
ról öt vagonra szál-
ízemen kívül van,
pacitással dolgozik,
akint csak három
sa-malom Pöstyén-
pán buzát. A vál-
ól Brunnbe molnár-
Csehszlovákia vala-
nek.

elgrádból jelentik
s lécaruk 20-30
árral olcsóbbodott.
gát. Az árak a kö-
és egyéb fénydesz-
esszu, minden vas-
nko vagon köbmé-
2400 dinár, egyéb
dinár. Hajóborda-
10 méteres 900
dinár. Gömbfa:
dinár. tölgyrönk
280-450 dinár.
astag 35 dinár, 33
ként. Tűzifaárak
120-140 dinár
gy vagon ab be-

ti pótdát szedni.
községi pótdáról
következtében né-
ben, a hatóságok a
tek ki. Ez ellen a
sulata a kormányt,
hogy több köz-
yomban be is haj-
tiltakozás ment a
ván a törvényes
adókirovást. Leg-
uba a pénzügy-
szólítás ment, hogy
ető adóhátralékba,
ne hátraléka, fi-

nyósítása. Buka-
negtérítésére szánt
területekre; en-
pedig a jövő év
sek utalványozá-
és Kisenevben bi-
helyek a helyi ha-
a kifizetések sor-
egeket a pénzügy-

restből jelentik: A
ellenére újból azt
frankos kölcsönről
szemben 6 éves
csontnyújtó kon-

izát

bb áron vesza
telintézet
fon 40 és 229

ngorát

re és tekintse
meg a
ETI
ARS. batortermelt
n itt szerzhetik be

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A tangókirálynő. (Lehár Ferenc operettje a kolozsvári Magyar Színházban.) A nagyszerű „Dialmas asszony” után újra egy operett, melyben mindekit és mindent meg kell dicsérni, a librettó kivételével. Lehár muzsikája olykor lágyan előmlő, olykor vértbizsergetően pikáns melódiai biztos erővel kerítik hatalmukba a nézőteret. És ha a tangókirálynőnek mégsem jósolunk tartós sikert, annak kizáróan a teljesen öltetszegény, vértelen librettó az oka. Az előadás elsőrangú volt. Már régen nem hallottunk ilyen ostoba szövegre ilyen szépen énekelni és lelkesedéssel mókázni, mint ahogyan Neményi Lili, Stamegi, Berki Jóska és Leővei Leó tegnap tették. A librettó tehetetlenségét a színészek a maguk kedves ötleteivel pótolták. Az együttesből mégis három szereplőt külön ki kell emelnünk. Egyik Zöldhelyi Anna. Az első felvonástól nagyon jó színésznőnek mutatkozott, a harmadik felvonás szőlőjében gyönyörűen énekelt és a második felvonásban — kiválsón izléstelen ruhája volt. A második: Tolnai. Ezezszer nem bonviván volt, hanem színészi szempontból sokkal több. Egy kedves szalonkomikus szerepben olyan fölényesen biztos drámai rátermettségről tett tanúságot, hogy azoknak, akik a bonvivánok színjátzó tudásával tisztában vannak, valóságos meglepetés volt. A harmadik, akit ki kell emelni és akit első-sorban kellett volna említeni, a színház fiatal kar-nagyja: Török Emil. — A darab igen súlyos zenei részét olyan biztos kézzel vezette, a zenekar olyan pontos és minden árnyalatot kihozó együttes volt odaadó dirigálása alatt, hogy a közönség a harmadik felvonás előtt hosszan és lelkesen megtapsolta. Végül még egy némaszereplőről is meg kell emlékezni. A második felvonás tangótáncában Czeggyan Flóri nagyon szépen táncolt, viszont az egész bemutatott táncok szépségeért Bányász Pistát illető elismerés.

Négy szindarab az írók olimpiásán. Vasárnap délelőtt féltizenegy órai kezdettel mutatkozott a Magyar Színházban Nagyvárad írógárdája. A legjobb nagyváradi színészek négy egyfelvonásos és számos vers előadásával mutatják be Nagyvárad írói Kolozsvárnak. Tabéry Géza „Kolozsvári bál” című egyfelvonásosa. Pálffy Gúla Irén, Marót Sándor és Hilf László egy-egy darabban szerepelnek az irodalmi versenyen. Rajtuk kívül az ismert nagyváradi költők és prózairók legjava műveit fogják bemutatni. A versenyző írók műveiről Dézsa Endre, Janovics Jenő és Paál Árpád adnak iratteli jelentést az irodalmi versenyek lezajlása után összeülő zsűrinek.

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Vasárnap délután: Tosca
Hétfő: Sámson és Delila.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Vasárnap d. e. fél 11-kor: Az irodalmi olimpiás 1. napja
Délután 3 órakor: Zsidónő
Este 8 órakor: Tangókirálynő.
Hétfő: Tangókirálynő.

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó (v. Egyetem-mozgó): Vasárnap, november 11-én: **Paganini.** Történelmi dráma hat felvonásban. Főszerepben Conrad Veidt és Eva May. A nagy zenevirtuoz kálváriás szerelme Marsini hercegnő iránt. A halálraítelt mester utolsó nótájával elbűvöli a katonákat és megszökik a gilotin alól.
Hétfő, nov. 12. Figyelem! „Ilona”

Uránia-mozgó: Vasárnap, november 11-én: **A montekarlói kalandornő** I. rész. Szenzációs nagydráma hat felvonásban. Főszerepben Helene Richter. Az aranyfók hálójában. Háromszáz európai a bar-bárok vértörvényszéke előtt. Óriási filmszenzáció.
Hétfő, nov. 12. „A montekarlói kalandornő” III. része.

Apolló-mozgó: Vasárnap, november 11-én: **A nyugat csillagai.** Érdekfeszítő dráma 6 felvonásban. Főszerepben Dustin Farnum. Mexikói kalandoktól hemzsegő, izgalmas film.
Hétfő, nov. 12. „Kalózkod a vadállatok között”.

Zsák Zsineg Kötél
HAVAS DEZSÓ TIMISOARA

SPORT

Románia résztveszt a párisi olimpiádon. Bukaresti tudósítónk relenti: Károly trónörökös személyes elnöklésével az Automobil Club helyiségében gyűltek össze az összes sportágak központi vezetői, hogy Romániának a párisi olimpiádon való méltó reprezentálását megbeszéljék. Az anyagi lehetőségek megvitatása után elyben elhatározták, hogy Románia sportolói a következő sportágakban fognak indulni: futball, rugby, téli sportok, céllövészet, atlétika, tenisz, uszás, vívás, lovaglás. Összesen mintegy száz sportember utazna Párisba. Az ellátásukra szükséges összeget adakozásból és az állam támogatásából hozzák össze. A technikai előkészületeket négy városban fogják végezni és pedig: Bukarestben, Kolozsváron, Temesváron és Aradon. Az előversenyeken is csak amatőrök vehetnek részt. A Comitetul Regionalok körlevelet kapnak az FSSR bukaresti központjától, amelyben az olimpiára való előkészületekre vonatkozó pontos felvilágosítások lesznek.

Vívóverseny Nagyváradon. A Nagyvárad Sportegylet december 8. és 9-án országos tör és kardvívóversenyt rendez, amelyre december 1-ig lehet benevezni. Részletes felvilágosítást az egylet vezetősége ad.

A Politia Besztercén. Ma, vasárnap, a kolozsvári Politia fejlődő csapata Besztercén mérkőzik az ottani Rapiddal.

Lyonban győzött az Universitatea. A kolozsvári egyetemi csapat Lyonban szép győzelmet aratott. Lyon bajnokcsapatát, az FC Lyont, stílusos, lelkes játék után 4:2 arányban legyőzte. Az Universitatea Lyonból Grenobleba megy ahol az ottani bajnok csapattal méri össze erejét.

NYILTTÉR

E rovatban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Értesítés.

Értesítjük t. vevőinket, hogy üzletünket a Str. Gen. Neculcea 2. sz. alól a Wesselényi Miklós és Kinizsi-utca sarkán újonnan épült Renner-palotába helyeztük át. Tisztelettel:

„Orient” kendő, kötött, szövött és rövidáru-nagykereskedés. (Cégtulajdonos: Hirschhorn és Barabás.)

Olcsó francia könyvek!!

Marguerite: Maison ouverte 21 lej, Courteline: Train 16 lej, Goncourt: Frères Zemganno 21 lej, Farrere: Civilisés 16 lej, Maupassant: Pierre et Jean 16 lej, Bourger: Dualité 8 lej, Prévozt: Un Voluptueux 8 lej, Theurier: Don Juan 8 lej, P. Loti: Pêcheur d'Islande 98 lej, A. France: Crainquebille 98 lej, Madach: La Tragédie de L'Homme 94 lej, A. France: Barbe-Bleu 98 lej, Wells: Pays des Aveugles 110 lej, A. France: L'Anneau d'Améthiste 98 lej stb. Anthologie des Ecrivains français XIX-ieme siècle 2 vol. à 55 lej plus porto.

Lepagenál, Cluj

Fénymásolópapir LEPAGENÁL
la pozitív, negatív
Tegyen próbarendelést!! Cluj

Figyelem a nagy vashid sarokra!

Aranyat, platínát és drágaköveket a legmagasabb árban beváltak. Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, dísz tárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

Lusztig és Nussbacher
cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

Kaiser-Borax
Minden háznál olyan fontos,
Mint a nyájnál a bojtár
Vagy a kolompos.

Önmaga ellen vét, Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Bariju (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

PÉNZT

takarít meg, ha
Bata cipőt visel,
mert legtartósabb és legolcsóbb

Női egész bagaria cipő	390-től
Női félcipő	340-től
Férfi egész cipő	540-től
Fiucipő	240-től
Bársony kivágott cipők ára lei	310-től

Gyári lerakat: Cluj, Fötér 9.
Eredeti gyári árak!

LEGJOBB ZSEBLÁMPA

DURA
GYÁR TEMESVÁR

Legszébb, legolcsóbb női modellkabátok, férfiruhák **Löb, Baumzweig és Fia** cégnél kaphatók, Cluj-Kolozsvár, az Uránia-Mozgóval szemben

APRÓHIRDETÉSEK

Zsidó családnál ebéd és vacsora kapható kihordásra is. Ugyanott 2 fiatal ember kosztot és lakást kaphat. Egyetem-u. 5. sz. ajtó 3. 6468

Butor! Legolesobb bevasárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1581

Elsőrendű frissen vágott kóser liba és kacsa legolesobb napi árban állandóan kapható. Wesselenyi-u. 10. sz. alatt. Zsirbeöntést elvállalunk. 6420

Azonnal beköltözhető adómentes modern új két utcára nyíló kertes családi ház sűrűsen eladó kedvező fizetési feltételek mellett. Rákóczi-ut 19.

Jó családból való ort. izr. leány elmenne ugyanolyan családba házikisasszonynak egy-két gyermek mellé, esetleg idősebb nő mellé. Leveleket a kiadó továbbít. 6493

Szenzáció!

Megnyílt az új ort. kóser **Fehérbárány** étterem és italmérés

Elsőrendű konyha. Kiváló borok. Alkalmi (lakodalmi) vacsorák. Abonensek felvételnek

SCHREIBER

Fellegvári-ut 10. szám
Fratii Salamon-malommal szemben

Globus nyomda és papirkereskedés Szilágyosmylon nov. 5-én kibővítve ismét megnyílt. 6429

Írógépek

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolesobbban vállalom. Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Finkler Antal

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 13. szám
Telefon Interurban 2-13 * Sörgönc: Javacere, Cluj

Ékszerárugyártás, nagykereskedés

Fogászat arany * Arany, ezüst és
és forrasztó ** * platina-beváltásai
Kienze és Schwarzwaldi órákban, valamint kineztet
árgyakban nagy lerakat.
Csak viszontelárusítóknak!

Legújabb divat u

szobafestő- minták

Nürnbergi
korong-, mintázó-,
marok-, vonalzó- és művész-
ecsetek

nagy választékban érkeztek

RADOS & CO.

festéknagykereskedése

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 21.

Telefon 692

Elsőrangú minőségénél fogva legkedveltebb TORDAI SÖR

Különlegességei

GLORIA DUPLA TÁPSÖR MALÁTA

mely orvosilag is ajánlatik, valamint a kiválóan izletes világos

KORONASÖR

Gyár:

TURDA

Telefon 5.

Főraktár:

CLUJ

Telef. 394.

1617

IZRAEL & Co

Bundák 16000

Sportkabátok. 3000

Boák 475

Gyermekkabátok 800

leitől feljebb kaphatók

szörmeáruházában

Cluj, Calea Victoriei (volt Kossuth L.-u.)

2. szám

Nagy választék szörmeáruházban!

Magas kalóriájú
lupényi kőszent, kocszot, sziléziai szalonszenet
és speciális mosott kovácszenet

valamint belföldi közepkalóriájú szeneket azonnal szállít üzemek és szénagykereskedők részére

FERROCARBON

SZÉNKERESKEDELMI TÁRSASÁG TIMIȘOARA, AGRÁRPALOTA, TELEFONSZ.: 9.

Sziléziai és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: Cluj, C. Reg. Ferdinand 70

Expozitúra: Petroseni, Kattowitz

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baro L. Pop (volt Brassay-utca) 13. sz. n.

!!!

FIGYELEM!

Benne vagyunk az

ingyen napban!

Próbálja meg szerencsésjét!

Mindenki, aki november 30-ig tartó nagy alkalmi vásárunkon részt vesz,

Egy napig ingyen vásárol,

ha szükségletét a kisorsolt

ingyen napon

szerezte be. A vásár tart

November 30-ig.

Eladásra kerülnek:

Kartonok, delinek	25.50
Batistok	25.50
Flanelek	32.50
I. rendű kelengyevásznak	38.50
Gyapju szövetek (140) ..	110.—
Férfi harisnyák	13.50
Női téli harisnyák	15.50
Tricot ingek	79.—
Női ingek	89.—
stb. stb.	

Női és férfi szövetek, kötött gyermek és női garnitúrák, valamint az összes itt fel nem sorolható cikkek jóval a mai vételáron alul árusítatnak.

Dick Jakab és Fia

nagyáruházában Cluj, Str.
Regina Maria (Deák F.-u.) 5

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baro L. Pop, (Brassai-utca)

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — Zs. N. Sz. —

A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek küldendők. Kéziratokat nem adunk vissza

Cluj-Kolozsvár *

Öt éves

A fegyverszünet fordulóját ünneplik. Öt éve immár banálló népek a fegyverszünetre van szünetünkbe jusson. A szokta követni, a fegyverszünet az összetartozás az adog béke helyett a népek. Fegyverek leges elnémulását. szünet és ennek az ha nemis a fegyver volt a hangsúly. El amelyből kétfelé a lehetősége: új háború mindig közelebb vezet a végéhez, mint a régi téréséhez.

A világ hívó fordul. Baldwin a napies évfordulón nagyban rámutatott arra fegyveres beavatko a fegyverszünetet, béke megkötése is. hogy Amerikában fegyverszünetnek v Amerika nem olya verék nyugalmát j mely egyszersmind fegyverek szünet fegyverek. Az öt éve most Baldwin bé kormányához. Mer féleképpen lehet békét, mint a háború adhatja. O adhatja kötött békét, de a világok békéjét. A közös munkára, eg építésére.

Most valóban netelő nyugalomban tól, amikor öt év egyebet sem ünne szünetet, amely vé runak, de a világ tudta. A békét so ták vissza. Fegyver befejezni, de béke fegyverszünet csak nem gyilkolják tö lenti azt, hogy eg még fontosabb: m ben és a mindenn békét majd nem k lgy azonban az öt hogy újra emlékez fegyverek és a k máig sem tudták.

Hetvenczer munk

Berlin, nov. műveknél ma he mazottnak felmon

Európa békéjét

London, nov elnök tegnap besz tiszteletére rendezet ssövetségsek közöt csnpán nemzetközi mert logikus lépése történtek és Anglia ezért folytatni fogja állítása és pacifik Fel fogja használni nyerje Amerika egy évvel Amerika nyer egyedül ő biztosít